

استفهام انکاری

ادامه بحران یورو و سوال‌هایی که اروپای ۲۰۱۴ باید به آن پاسخ دهد

علیرضا رضاخواه

دانشجوی دکترای علوم سیاسی

بازی همین حالا هم در راهروهای بروکسل آغاز شده است؛ چه کسانی مناصب مهم را بدست خواهند آورد؟ تکلیف ریاست کمیسیون اروپا، ریاست شورای اروپا و ریاست پارلمان اروپا تعیین خواهد شد. تلاش برای رسیدن به این مناصب از همین حالا شروع شده است. اعضای پارلمان اروپا، کمیسرها و وزرای ارشد پیشین نظیر مارتین شولتز، اولی رن، گای فرهوفشتات، ژان-کلود یونکر، میشل بارنیه و ویوین ردینگ همه آمادگی خود را اعلام کرده اند؛ درست مثل یک جلسه حضور و غیاب. لیبرال‌های اروپا نامزد خود را برای ریاست کمیسیون اروپا انتخاب کرده اند آنها "گای ورهوفشتات" نخست وزیر سابق بلژیک را با هشتاد درصد آرا به عنوان نامزد لیبرال‌های اروپا در انتخابات رییس کمیسیون اروپا معرفی کرده اند. در مقابل سوسیالیست‌های اروپا نیز مارتین شولتز رییس کمیسیون اروپا را به عنوان نامزد خود انتخاب کردند.

محافظه کاران هم نامزد خود را در ماه مارس انتخاب خواهند کرد تا انتخابات در ماه مه برگزار شود. لیبرال‌ها با وجود در اختیار داشتن هشتاد و پنج کرسی در پارلمان اروپا اذعان دارند که امکان از دست دادن قدرت در کشورهایی مانند آلمان و انگلیس وجود دارد. برای جبران آنها به کشورهایی مانند لهستان، جمهوری چک و ایتالیا امید دارند. لیبرال‌ها سومین قدرت بزرگ اروپا محسوب می‌شوند. اما واقعیت این است که روند انتصاب رئیس قدرتمند کمیسیون اروپا درهم ریخته و مبهم است. هیچکس نمی‌داند قواعد این بازی چه خواهد بود. احتمالاً بر

سر انتخاب نهایی کشمکش میان پارلمان تازه انتخاب شده اروپا و رهبران کشورهای اروپایی در خواهد گرفت. دیپلمات‌ها می‌گویند که این بازی "به لحظات آخر کشیده خواهد شد" و تکلیف آن "به سرعت" روشن خواهد شد. بعضی از آنها هشدار می‌دهند که ممکن است "اختلافاتی نهادی و جدی" بروز کند. در حال حاضر نماینده بریتانیا در کمیسیون اروپا کاترین اشتون است که نماینده عالی اتحادیه در امور خارجه است. اینکه دولت بریتانیا چه کسی را نامزد عضویت در کمیسیون می‌کند و او را برای چه پستی نامزد می‌کند، اهمیت فوق‌العاده زیادی دارد.

بحرانی که همچنان ادامه دارد

کشمکش‌های اروپایی‌ها به انتخابات پارلمان اروپا ختم نمی‌شود. بسیاری نسبت به بازگشت بحران یورو نگرانند. اتحادیه اروپایی که زمانی ادعا داشت در عرصه اقتصاد جهانی برتر است، در سال‌های اخیر نه تنها به این رتبه دست نیافته، بلکه هر روز با چالش‌های بیشتری مواجه شده است. سال ۲۰۱۴ در حالی آغاز شده که از نکات بارز و قابل توجه در آن، ادامه یافتن بحران اقتصادی اروپا و نبود چشم‌اندازی روشن برای سال جدید میلادی است. در همین چارچوب، رئیس بانک مرکزی اروپا در تازه‌ترین اظهارات خود اذعان کرده است که بحران یورو در اروپا همچنان ادامه دارد و نمی‌توان از بهبود اوضاع اقتصادی در این مجموعه سخن به میان آورد. ماریو دراگی در این باره می‌گوید: "من برای اذعان اینکه بحران به پایان رسیده است، بسیار محتاط هستم. بیکاری همه کشورهای عضو حوزه یورو را فرا گرفته است و تنها خبر مثبت در این باره این است که میزان بیکاری ثابت مانده است. بهبود رخ داده در اوضاع

اقتصادی ضعیف و شکننده بوده و این به این معنی است که هنوز خطرهای متعددی از جمله خطرهای اقتصادی، مالی، ژئوپلیتیکی و سیاسی وجود دارد که می‌تواند روند بهبود را به راحتی تحت‌الشعاع قرار دهد. از سوی دیگر، تعارضات فکری و مدیریتی عمیقی که میان سران اتحادیه اروپا و منطقه یورو وجود دارد، کار بانک مرکزی اروپا را برای مداخله حداقلی مؤثر در بحران‌های اقتصادی اروپا سخت‌تر کرده است. فراتر از آن، دراگی و دیگر مسئولان بانک مرکزی اروپا نیز خود برداشت مشترکی از بحران مالی موجود در اروپا ندارند. نبود تفسیر اولیه مشترک از بحران اقتصادی اروپا به خوبی در مجموعه بانک مرکزی اروپا قابل مشاهده است. فقدان همین نگاه جامع و مبنایی سبب شده است تا مقامات اروپایی در مرحله «ارائه راهکار» نیز عملاً نتوانند اقدامی مؤثر و کاربردی صورت دهند. در این میان، بانک مرکزی اروپا نیز عملاً قدرت مانور مؤثر در فضای اقتصادی اروپا را از دست داده است. مجموع این فرآیند را می‌توان در مواضع سران اروپا مشاهده کرد.

چنانکه مرکل، صدراعظم آلمان، یک سخن می‌گوید؛ اولاند، رئیس‌جمهور فرانسه، نگاهی دیگر را مطرح می‌سازد و کامرون، نخست‌وزیر انگلیس نیز براساس دیدگاه جدایی از اتحادیه اروپا است. بسیاری از مقامات دیگر اروپایی از جمله اسپانیای ایتالیا، پرتغال، ایرلند و ... نیز نگاهی منفی به اتحادیه اروپایی دارند و برآنند تا ساختار جدیدی از قدرت را در اروپا تعریف کنند. جالب توجه آنکه کشورهای جوان اتحادیه اروپا عملاً به دنبال خروج از یوک سنتی‌ها هستند که دامنه اختلافات میان مسئولان اروپا را تشدید کرده است. تشدید